

YEREL YÖNETİŞİM İÇİN KENT KONSEYLERİNİN ROLÜ VE ÖNEMİ ROLE AND IMPORTANCE OF CITY COUNCILS FOR LOCAL GOVERNANCE

H. Burçin HENDEN ŞOLT

Doç. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Alaplı MYO Mimarlık ve Şehir Planlama Bölümü,
burcinhenden@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1570-5356

ÖZET

Kentlerin yönetim yaklaşımlarında değişim süreci paydaş katılımını teşvik etmektedir. Çok aktörlü, şeffaf ve denetlenebilir nitelikteki kent yönetimleri çağdaş kentlerin temel vizyonu olmalıdır. Çünkü heterojen yapı kentlerin simgesi gibidir. Farklı çıkar gruplarının toplumsal uzlaşma için bir araya gelebileceği ortamların olması yönetim yaklaşımı için önemlidir. Kent konseyleri buna örnektir. Yerel yönetim anlayışında yerellik lehine bir akım söz konusudur. Bu durum yerel demokrasi için değerlidir. Kentlilerin kararlara etkin ve verimli katılabilmesi hesap verebilirlik, sosyal dayanışma ve hemşehrilik bilinci için katkı sağlar. Kent konseylerine kamu, özel sektör ve sivil toplum örgütü üyeleri katılabilmektedir. Bu nedenle yönetim bakımından güçlüdür. Bu çalışmanın amacı, kent konseylerinin kentsel demokrasi açısından yerini ve önemini irdelemektedir. Öncelikle olguların kavramsal çerçevesi üzerinde durulmaktadır. Sonrasında, kent konseylerinin yapısı üzerinden yerel demokrasinin tesis edilmesindeki roller ele alınmaktadır. Kent konseylerinin işleyişinde yönetişimin ilkelerinin gerçekleşmesi mümkün olmaktadır. Yönetişim ve kent konseyleri kentlere olumlu vizyon kazandırmada etkin bir rol oynayacaktır. Bu nedenle verimli çalışabilecek kent konseyi çalışmaları desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kent, Yerel Yönetim, Kent Planlama, Kent Konseyi, Yönetişim

ABSTRACT

The process of change in the management approaches of cities encourages stakeholder participation. Multi-actor, transparent and controllable urban administrations should be the basic vision of modern cities. Because the heterogeneous structure is like a symbol of cities. It is important for the governance approach to have environments where different interest groups can come together for social reconciliation. City councils are examples of this situation. In the understanding of local government, there is a flow in favor of locality. This situation is valuable for local democracy. Effective and efficient participation of urban people in decisions contributes to accountability, social solidarity, and citizen awareness. Members of public, private, and non-governmental organizations can participate in city councils. It is therefore strong in terms of governance. The aim of this study is to examine the place and importance of city councils in terms of urban democracy. First of all, the conceptual framework of the phenomena is emphasized. Then, the roles in the establishment of local democracy through the structure of city councils are discussed. It is possible to realize the principles of governance in the functioning of city councils. Governance and city councils will play an active role in bringing a positive vision to cities. Therefore, city council activities that can work efficiently should be supported.

Keywords: City, Local Government, Urban Planning, City Council, Governance

1.GİRİŞ

Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş ve bunun toplumun her alanına yayılımı kent yönetimi anlayışlarında da farklılıklar oluşturmuştur. Hantal bürokratik idare mekanizmasının cevap veremeyeceği kentli beklentileri çağdaş yaşama dair alternatif akımları hayata geçirmektedir. Yönetişim yaklaşımı bunlardan biridir. Çok aktörlülüğü, katılımıcılığı, hesap verebilirliği, saydamlığı ve hukukun üstünlüğünü ilke edinen bu tavır, kentlerdeki yerel demokrasinin hayata geçebileceği ortamları yaratabilmek için anahtardır. Bu anlayışta yöneten/yönetilen ilişkisi evrilerek, beraber yönetelim mantığına doğru gidilmektedir. Yönetişim yoluyla yerel demokrasinin kentlerde uygulanabileceği mekanizmalardan biri kent konseyleridir.

Kent konseyleri; kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetişim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeyi amaçlamaktadır.

Bu konseyler kentin farklı kesimlerinden temsilcilerle yetkilileri bir araya getirebilmektedir. Kentsel demokratik ortam, yerel demokrasi ve yerel siyaset başlıklarıyla farklı bilim insanları tarafından ele alınmıştır. Kaygısız (2019) yerel demokrasinin sağlanmasındaki uzlaşma tabanlı iş birliği geliştirme örneği üzerinden yeni kamu yönetimi anlayışıyla pekişen vatandaş algısını değerlendirmektedir. Bektaş (2019); katılımcı ve demokratik bir yerel yönetim oluşturmak amacıyla kurulan kent konseylerinin günümüz yerel yönetimlerdeki işlevselliği ve konseylerin uygulamada karşılaştıkları sorunlara getirilen çözüm önerileri üzerinde durmaktadır.

Bu çalışma kentlerdeki demokrasi kültürünün geliştirilebilmesi için önemli olan yönetim yaklaşımının yerel demokrasiye olan katkıları bağlamında kent konseylerini irdelemektedir. Dünya genelindeki aktif yurttaş profiline ülkemizde gelişebileceği platform olarak kent konseyleri; yaşadıkları ortama dair söz söyleyebilme arzu ve sorumluluğunda olan bireylerin sayısının artabilmesiyle daha başarılı olabilecektir. Öyleyse kent konseyleri hemşehrilik bilincinin artırılması çabalarıyla desteklenen, yerel değerlerin ön planda tutularak kalkınmada etkili olabileceği bütünsel bir mekanizmadır. Hak ve sorumluluk olarak ele alınan yerel demokrasi ve katılımcılık ortamı kent konseylerinde işletilebilmektedir.

2.YEREL DEMOKRASİ OLGUSU

Yerel yönetimler halkla merkezi yönetim arasındaki ilişkinin düzenlenebilmesinde önemli bir yere sahiptir. Kentli ihtiyaçlarının karşılanması için hizmet verirken; demokrasi kültürünün geliştirilebilmesinde etken rol oynamaktadırlar. Yerel yönetimlerin halka sunacağı kentsel hizmetler her ne kadar yasayla belirlenmiş olsa bile; bölgenin ve kentin coğrafi, toplumsal, siyasal, kültürel ve ekonomik özelliklerine göre uygulama farklılıkları görülebilmektedir. Söz konusu hizmetlerin planlama, düzenleme ve uygulama aşamalarında yerel halkla olan bağlantıların kuvvetli olması hizmetin etkenliğini değiştirebilir. Bu nedenle kentlerdeki demokrasi ve katılım ortamı vazgeçilmez bir özellik olabilmektedir. Başka bir deyişle; kentlinin demokrasi yoluyla katılımcılık faaliyetlerinde bulunması hem kendi kaderine dokunabilmesi hem de kentlerin geleceğine kentlilerin etki edebilmesi açısından değerli bir süreçtir.

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde (2021) demokrasinin tanımı “Yunanca Demos (halk) ve Kratos (iktidar, erk) sözcüklerinin bir araya getirilmesiyle oluşan, halkın gücü ya da iktidarı” şeklindedir. Başka bir deyişle halkın güçlü kılınabilmesi için sağlanacak ortam niteliğindedir. Demokrasiyle yerel yönetimler arasındaki bağın güçlü olduğu bilim insanları tarafından söylenmektedir. Sartori(1995); demokrasiyi özgürlüğün temel unsuru olarak tanımlamaktadır. Popper(2001) demokratikleşmeden “İnsanın eleştirme yetilerini serbest bırakan açık topluma geçiş” olarak bahsetmektedir. Bireylerin hak ve özgürlüklerini koruyacak anayasal ve kurumsal güvencelerin varlığını bulacağı yapılar arasında yerel yönetimler sayılabilmektedir.

Kent ve demokrasi arasındaki ilişkideki iki nokta dikkat çekmektedir. Kuralların konulmasında halkın fikrinin alınması; hizmetlerin ve/veya uygulamaların hayata geçişinde hak ve denetim mekanizmalarında söz sahibi olunabilmesi. İşte bu sistemde yerel halk kendini o kentin bir parçası hissederek; kenti koruma bilincine sahip olabilecek ve kentsel kalkınma projelerinin tavandan tabana değil; tabandan yukarıya doğru gidebileceğinin yolu açılacaktır. Halkın kendi kendini yönetebilmesi genel tanımıyla ele alınan demokrasi olgusunun yerel ortamda hayat bulmuş biçimi kentler kendini rahatlıkla gösterebilmektedir. Kentsel demokrasi söylemleri, katılımcılık ortamlarıyla gelişip güçlenebilmektedir. Kentsel gelişmeyi destekleyecek uygulamalarda yerel halkın destek ve fikirlerini alan kent yönetimleri, takım ruhunu yaşatarak, farklı çıkar grupları arasında toplumsal uzlaşma platformlarını da gerçekleştirme fırsatı tanıyabilmektedir. Öyleyse demokrasi kavramı kent gelişimi için sadece politik bir atılım olmaktan öte; yerel ekonomik, sosyal ve kültürel bir kalkınmayı da beraberinde getirebilmektedir. Yerel demokrasi olgusunun bütünsel değerinin anahtarı budur. Yerel yönetimler, halkın kendi seçtiği yetkililer tarafından yürütüldüğü için doğrudan katılımı işaret eden temel niteliktedir. Demokrasinin kentlilerin bireysel ve kentsel geleceği şekillendirmeleri açısından değerli olduğu açıktır. Bunun yanı sıra yerel demokrasi, farklı yaşam stillerindeki kişilerin bir arada topluluk halinde yaşamasına imkân veren; böylece çıkar çatışmalarından uzlaşmaya giden yolu öğretebilen, adil ve denetlenebilir bir yapıya sahiptir.

3.KENT KONSEYİ: KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Pek çok konuda olduğu gibi kentsel yönetimde de kendini gösteren değişim rüzgârı; yerellik lehine uygulamaların artması sonucunu doğurmuştur. Yerele verilen değer artışında, iletişim tabanlı yönetim tarzı

olan yönetişimin etkisi yadsınamaz. Paydaş odaklı, saydam ve çok aktörlü yönetimi ilke edinen yönetişimin yerel bazdaki uygulama alanlarından biri Gündem 21 ve Yerel Gündem 21dir. Gündem 21; başka bir deyişle 21. yüzyılın gündemini ele alan hareket; 1992 yılında Birleşmiş Milletler Yeryüzü Zirvesi'nde sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle ortaya atılmıştır. Yerel Gündem 21, kent gündemini sadece yerel yönetimin iradesinden çıkartarak; sivil toplum örgütleri, meslek odaları temsilcileri, özel sektör paydaşları, üniversiteden uzmanların katılımıyla bir ortak akıl sunmaya doğru yönelmiştir. Esasen kalkınmayla çevre korumanın dengesini kente yansıtmayı hedefleyen Yerel Gündem 21; kentsel gelişimin yerel demokrasinin gelişimiyle güç kazanabileceğinin bir göstergesi niteliğindedir. Arar'ın dediği gibi (2002); Yerel Gündem 21 ile "toplumsal uzlaşma olmadan sürdürülebilir kalkınma hedefine ulaşamaz" görüşü giderek ağırlık kazanmaktadır. Bu uzlaşmayı hayata geçirebilecek organizasyonlar oluşturulma çabalarına gidilmiştir. Türkiye'de kent bazında yönetişimin kendini bulabileceği ortamlardan biri kent konseyleridir.

Kent konseylerini; kentli isteklerine önem veren, onları kentin kullanıcısı olarak karar verme sürecine katan; hesap verebilen, saydam ve demokratik denetime açık; tabana dayalı, gücünü halktan alan yeni bir icraat şekli olarak tanımlamak mümkündür. Kent konseyleri yerel demokrasinin güçlenebilmesi ve katılımın geliştirilebilmesi adına önemli bir unsurdur. Yasal boyutu bakımından kent konseyleri için 2005 yılında yürürlüğe giren 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi önem taşımaktadır. Bu maddede kent konseyi: "kent yaşamında, kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır. Belediyeler kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, varsa üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasal partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlar." şeklinde tanımlanmaktadır. Kent konseyinde oluşturulan görüşler belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir. Kent konseyinin çalışma usul ve esasları Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir. Yasal anlamda bakıldığında; katılımcılık yönünden zengin yapısı anlaşılan kent konseyleri, farklı çıkar gruplarının ortak platformda bilgi paylaşımı yapabileceği ortam sağlayabilmektedir. Kaypak (2011) kent konseyleri sayesinde, halkın kent yönetimine katılımının sağlanması ve kentte yapılacak düzenlemelere dair söz sahibi olmasını sağlanabileceğini söylemektedir. Kaypak (2011) halkın kent konseyleri sayesinde yönetime katılarak kentte yapılacak düzenlemelerde söz sahibi olabildiğini söylemektedir.

Kent konseyleri farklı kesimlerden fertlerin katılımına açık nitelikte olmalıdır. Konseyin kelime anlamı (TDK, 2021); "yönetim görevini üstlenmiş kişilerin oluşturduğu kurul; sorunları görüşüp, tartışıp karara bağlamak için toplanan meclistir." Bu açıdan bakıldığında kent konseyleri, kentsel yönetimin sorumluluğunu üstlenmeye hevesli kişilerin bir araya gelerek o şehrin sorunlarını görüşerek, çözüm yolları aradıkları bir platformdur. Bir demokrasi merkezi olarak nitelendirilebilir. Sadece erk sahibi grupların değil; dezavantajlı kesim dâhil toplumun hemen her katmanından temsilcilerin yer alabileceği veya sorunlarını iletebileceği "ortak akıl atölyesi" olarak konumlandırılmalıdır. Kent konseylerinin çalışma biçimi ve şartlarını içeren "kent konseyi yönetmeliği" 2006'da yürürlüğe girmiştir (KKY, 2006). Yönetmelikte kaliteli ve yaşanabilir bir kentin yönetiminde aktif rol almaları hedeflenen ve gönüllülük esasında oluşmuş ortak yapıların organizasyonuna dair ipuçları yer almaktadır. Yönetmeliğin 6.maddesi uyarınca kent konseylerinin görevleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Demokratik bir katılım ortamının yaratılabilmesini; çok aktörlüğü hedefleyen yönetişimin uygulanabilirliğinin sağlanmasını,
- Sürdürülebilir gelişmenin sağlanması ve bu konuda ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik planların hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,
- Kente ilişkin temel stratejiler ve faaliyet planlarının belirlenmesinde, uygulama ve izleme süreçlerinde tüm kenti kapsayan ortak bir aklın oluşturmasına katkıda bulunmak,
- Yerellik ilkesi çerçevesinde katılımcılığı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirmek,
- Kentin kimliğine ilişkin tarihi, kültürel, doğal ve benzeri değerlere sahip çıkmak ve geliştirmek,
- Kent kaynaklarının etkili, verimli ve adil kullanımına katkıda bulunmak,
- Sürdürülebilir kalkınma anlayışına dayalı kentin yaşam kalitesini geliştiren, çevreye duyarlı ve

- yoksulluğu giderici programları desteklemek,
- Sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunmak,
- Çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak,
- Kent yönetiminde saydamlık, katılım, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunmak,
- Kent konseyinde oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere ilgili belediyeye gönderilmesini sağlamak.

Kent konseylerinde meclisler ve çalışma grupları şeklinde katılımcı ortamlar yaratılabilmektedir. Bu yolla hemşehricilik bilincinin artırılması; aktif katılımın desteklenmesi, şeffaf ve denetlenebilir yönetim ortamının yaratılması hedeflenmektedir. Her kentin kendine özgü karakteristiğine göre şekillenen çalışma gruplarında; şehrin yerel değerlerine önem verilerek sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda çalışmalar yapılmasına çalışılır. Yönetmelikte belirtildiği üzere; belediyeler kendi bütçelerinden kent konseylerine ödenek ayırabileceklerdir.

Her ne kadar kent kimliği ve kültürüne göre çeşitlilik arz etse dahi; kent konseylerinde kadın, gençlik ve çocuk meclislerinin bulunması önemlidir. Nüfus olarak yüzde elli orana sahip kadınların topluma katılım oranı aynı oranda olamamaktadır. Kent konseyleri kadın meclislerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine katkı sağlayabilecek projeler üretilmeye çalışılır. Kentin bölgesel ve yerel değerleri göz önüne alınarak kadınların ekonomik ve toplumsal hayata adaptasyonu sağlanmaya çalışılır. Böylece kadın ekseninden kentin genelinde bir iyileştirme amaçlanmaktadır. Aynı durum çocuk ve genç meclisleri için de geçerlidir. Sosyoekonomik bakımdan topluma kazandırılması gereken gençlere yönelik planlanacak destek politikaları ile hayatlarının baharındaki gençlere “yerel demokrasinin önemi” konusu da öğretilmiş olacaktır. Geleceğin yetişkinleri olacak çocuk ve gençlere daha şimdiden yaşadıkları kentlerin ortakları oldukları hissiyatı aşılanmış olacaktır. Engelli meclislerinde kentsel hizmetlere ulaşabilmedeki erişilebilirlik durumu analiz edilmiştir. Yeterli yaşam hakkı standardına sahip olmak tüm kentlilerin hakkıdır. Katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, hizmette etkinlik ilkelerini benimseyen yönetim yaklaşımının hayat bulabildiği ortamlar olması bakımından kent konseylerinde; şehir halkına katılımcılığın bir fırsat olmanın ötesinde; hak, sorumluluk ve ödev olduğu anlatılabilecektir.

4.YEREL DEMOKRATİK ORTAM SAĞLANABİLMESİ BAKIMINDAN KENT KONSEYLERİNİN ÖNEMİ

Kentler, farklı nitelikteki bireylerin ortak yaşamlarına şahitlik ederler. Bu ortaklıklar çıkar grupları adına farklı paydaşlıklar içerebilmektedir. Şehirselleşme yapısının uzlaşma sonucuna gidebilecek durumunun olması kentsel gelişmeyi tetikleyebilecek unsurlardandır. Bu nedenle kentlerdeki toplumsal uzlaşma çabaları desteklenir niteliktedir. Yerel yönetimler; doğrudan katılım yoluyla oy kullanılarak belirlenen ve yetkilileri seçimle başa gelen kamu kurumlarıdır. Oradaki halkın istek ve ihtiyaçlarını karşılamakla görevlidirler. Merkezi yönetimle yönetsel bağlarının ötesinde yerel demokrasinin işlerliğini sağlama ödevleri mevcuttur. Yaşamdan ölüme, hayatın hemen her aşamasını içerebilecek kentsel hizmetlerin planlaması ve uygulamasından sorumludurlar. Katılımcı demokrasi ortamını yaratabilme durumları, bireylerin hak ve özgürlükleri yolundaki aydınlanmalarına rehberlik edebilmektedir. Başka bir deyişle bireyler; insan haklarının dışında, kentli olmaktan gelen haklarla kendi yaşamlarına dair söz sahibi olabileceklerini hissedebilirler. Bu ortamlardan biri kent konseyleridir. Kent konseyleri, çağdaş bir yönetim yaklaşımı olan yönetişimin hayat bulabileceği ortamlardır. Kentsel yönetişim; farklı çıkar gruplarının ortak bir paydada buluşabileceği; katılımcılığı kente karşı sorumluluk olarak görebilecek düşünce yapısına sahiptir. Açıklık, saydamlık, hesap verebilirlik, hizmette etkinlik, hukukun rolü gibi ilkeleri mevcuttur. Bu ilkelerin hepsi kentlilere, kendi yaşamlarına dokunmuş yapabileceği olanağı sağlayabilmektedir. Bireylere kendileriyle ilgili kararlara katılabilme olanağının tanınması; ortak karar almanın seçimler dışındaki yöntemlere de başvurmayı gerektirmesi, siyasal olmayan konulara katılımın bireyleri eğitici işlev görmesi katılımcı demokrasiyi, temsili demokrasi anlayışından ayıran noktalardır (Çukurçayır, 2002). Kent konseyleri sayesinde halk; hizmet alan özelliğinin ötesinde, kentin kullanıcısı ve şekillendiricisi özelliğine bürünebilmektedir. Konseyler, kent yönetimindeki her türlü etkinliği izleyebilen, hazırladığı raporları kamuoyuna sunarak yerel halkı bilgilendirebilen ve tartışmaya açtığı projelerle yerel sorunların çözümüne yönelik katkı sağlayabilen demokratik platformlardır. Yerel yönetimler ve halkın bir araya gelmesiyle bir ortak karar alma modeli

oluşturma uğraşı içerisinde olan kent konseylerinin çalışma yöntemi, almış olduğu tavsiye kararlarını, yerel yönetimlerin meclislerine sunarak halkın yönetime katılımını sağlamak dolayısıyla bir nevi doğrudan demokrasi uygulamasını hayata geçirmektedir (Bozkurt, 2014).

Yönetişim; kamu, özel sektör ve sivil toplum ortaklıklarını benimsemektedir. Kent konseylerinde belediye başkanı ya da temsilcisinin dışında; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, baroların, ilgili dernek ve vakıfların temsilcileri yer almaktadır. Ayrıca mahalle muhtarları ve üniversitelerden uzmanların yer aldığı geniş katılımlı bir yapısı vardır. Bu özellik, farklı alanlardaki uzmanlıklar sayesinde geniş yelpazede bir bakış açısı sağlamaktadır. Kentin farklı kesimlerinden gelen temsilcilerin şehirdeki deneyimlerinden doğan fikir, görüş ve önerileri; kentsel hizmetlerin planlanmasında başka bir bakış getirebilecektir. Sadece bu çoğulcu bakış bile kent konseylerinin geniş yayımlı bir hizmet alanının olabileceğinin göstergesi sayılabilir.

5.SONUÇ VE ÖNERİLER

Kırsal kesimin aksine kentlerdeki heterojen yapı, yaşayanlara farklı yaşam ortamları sunabilmektedir. Bu nedenle her kentlinin alabileceği hizmetler aynı olamamaktadır. Aynı şekilde şehirde yaşayan bireylerin mekânla kurduğu fiziksel, sosyal, ekonomik ve psikolojik bağlarda farklılıklar gösterebilmektedir. Ancak temel nokta kentsel ortamların demokratik niteliğinin bulunmasıdır. Bu nedendir ki; Mill (1977) gibi bilim insanları yerel yönetimlerden demokrasinin okulu olarak bahsedebilmektedirler. Yerel demokrasi; kentteki kolektif kapasitenin canlandırılabilmesi adına çok önemlidir. Bunun sağlanabileceği en rahat ortam yönetişimdir. Yönetişim; iletişim halindeki yönetim olarak aktarılabilir. Kentte yaşayan farklı kesimlerdeki bireylerin farkındalık ve sorumluluk hissiyatlarıyla beraber gelişen katılım arzularının harekete geçebileceği ortamlardır. Kentteki katılım platformlarının önde gelenlerinden biri kent konseyleridir. Kent konseyleri, farklı nitelikteki paydaşların toplumsal uzlaşmaya varabilecekleri; kent için proje üretebilecekleri yerlerdir. Kent konseyleri yönetişim yoluyla yerel demokrasinin yasal platforma oturtulmuş biçimleridir. Konseyler kent kültürü ve kimliğine göre farklı çalışma alanları geliştirebilmektedirler. Kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, farklı komite ve meslek odası temsilcileri gibi geniş kitlelerin bir araya gelebileceği ortamlardır. Siyasal kimliğin ötesinde toplumsal birliktelik niteliği taşıması gereken “ortak akıl otoriteleridir.” Yerellik lehine geliştirilen politikaların hayat bulabileceği bir fırsattır. Kent konseyleri demokrasi kültürünün geliştirilebilmesinde ve sosyal dengenin yaratılabilme çabasında varlığını gösterebilecek bir yapıdır. Her kesime açık niteliktedir. Kentli haklarına uygun hizmetlerin planlanabileceği yerel demokratik organizasyon ve koordinasyon merkezidir.

Geçmişten bugüne kentler ülkelerin gelişimi için başat unsurlardır. Öyleyse kentsel gelişimi destekleyebilecek yerel demokratik ortamların sayısının ve işlerliğinin artırılabilmesi ülkesel anlamda gelişmeyi olumlu yönde tetikleyebilecektir. Uluslararası açıdan bakıldığında; Birleşmiş milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşılabilmesi için üretilebilecek toplumsal hareketler için kent konseyleri en rahat çalışma alanları olarak sayılabilir. Kent konseyi çalışmaları; sadece o şehre katkı sağlamakla kalmayacak kentler arası bilgi alışverişini ulusal ve küresel ölçekte artıracaktır. Ayrıca yerel demokrasinin gelişmesi yoluyla toplumsal sorunların analitik çözümlenme yollarında olumlu ilerlemeler görülebilecektir. Yerel topluluklardaki yönetişim ortamlarının ve demokratik tutumun ülke geneline yansması ve genişlemesi daha rahat olabilecektir. Toplumun yerelden başlayarak tabandan yukarıya geliştirilebilecek hizmet politikalarının ülkemiz kalkınmasında önemli rol alabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Arar, A. (2002). Yerel Gündem 21. Dışişleri Bakanlığı Yayınları Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi, 6
- Bektaş, S. (2019). Katılımcı Kent Konseyi Modeli. Ege Sosyal Bilimler Dergisi, 2 (2):76- 91.
- Belediye Kanunu (2005). 5393 sayılı Belediye Kanunu, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf>, Erişim Tarihi: 22.01.2021
- Bozkurt, Y. (2014). Yerel Demokrasi Aracı Olarak Türkiye’de Kent Konseyleri: Yapı, İşleyiş ve Sorunlar, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:40, s:229-240.
- Çukurçayır, M. A. (2002). Yeni Yönetim Modeli arayışları Çerçevesinde Halkın Yönetim Süreçlerine

Katılım Olanakları, Yerel Yönetimler Sempozyumu Bildirileri, Ankara: TODAİE Yayınları.

Kaygısız, Ü. (2019). Yerel Siyasette Yerel Demokrasiyi Geliştirme Uygulamaları: Konsensüs Tabanlı İş birliği Geliştirme Örneği, Planlama ;29(3), S:185–194

Kaypak, Ş. (2011). Katılımcı Yönetim Mekanizması Olarak Kent Konseyleri. Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 6-7 Mayıs.

KKY (2006). Kent Konseyi Yönetmeliği, Resmî Gazete, Tarih: 08.10.2006, Sayı: 26313

Mill, J.S. (1977). Essays on Government, Collected Works of John Stuart Mill, Volume 18, (ed. John M. Robson), Toronto and Buffalo: University of Toronto Press.

Popper, K.R. (2001). Daha İyi Bir Dünya Arayışı, Son Otuz Yılın Makaleleri ve Bildirileri, (çev.) İlnur Aka, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Sartori, G. (1995). How Far can Free Government Travel? Journal of Democracy, Vol. 6(3), p: 101-111

TDK (2021). Türk Dil Kurumu Sözlüğü, Demokrasi Tanımı, <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 24.01.2021